

32002R0889

L 140/2

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

30.5.2002

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 889/2002,**13. mai 2002,****millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2027/97 lennuettevõtja vastutuse kohta õnnetusjuhtumi puhul****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

olles nõu pidanud regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühise transpordipoliitika raames on tähtis tagada, et lennuõnnetusse sattunud reisijad saavad asjakohase hüvitise.
- (2) 28. mail 1999 sõlmiti Montrealis uus rahvusvaheliste õhuvõtte reeglite ühtlustamise konventsioon, milles sätestati uued üldised eeskirjad, mis käsitlevad vastutust rahvusvahelises õhuvõttes õnnetusjuhtumite puhul ja mis asendavad 1929. aasta Varssavi konventsioonis sisalduvaid eeskirju ja nende hilisemaid muudatusi. ⁽⁴⁾
- (3) Varssavi konventsioon jääb Montreali konventsiooni kõrval ka edaspidi jõusse määramata ajaks.
- (4) Montreali konventsiooniga nähakse lennureisijate surma või vigastuste korral ette piiramatut vastutust.
- (5) Ühendus on Montreali konventsioonile alla kirjutanud ja väljendanud oma kavatsust sellega ratifitseerimise teel ühineda.

(6) On vaja muuta lennuettevõtja vastutust õnnetusjuhtumi puhul käsitlevat nõukogu 9. oktoobri 1997. aasta määrust (EÜ) nr 2027/97, ⁽⁵⁾ et viia see kooskõlla Montreali konventsiooni sätetega, luues seeläbi rahvusvahelises õhuvõttes ühtse vastutussüsteemi.

(7) Käesolev määrus ja Montreali konventsioon tugevdavad reisijate ja nende ülalpeetavate kaitset ja neid ei või tõlgendada nii, nagu vähendataks nendega kõnealuste isikute kaitset, mis tuleneb käesoleva määruse vastuvõtmise päeval kehtivatest õigusaktidest.

(8) Ühendusesisesel lennundusturul ei tehta enam vahet riigisisestel ja rahvusvahelistel vedudel, mistõttu on asjakohane, et vastutuse tase ja laad oleksid ühenduse piires nii rahvusvaheliste kui ka riigisiseste vedude puhul samad.

(9) Subsidiaarsuspõhimõtte kohaselt on soovitatav võtta ühenduse tasandil meetmeid, et koostada üksainus eeskiri kõikidele ühenduse lennuettevõtjatele.

(10) Turvalises ja tänapäevases õhuvõttes on reisijate surma või vigastuste korral asjakohane piiramatut vastutust.

(11) Ühenduse lennuettevõtja ei tohiks saada kasutada oma huvides Montreali konventsiooni artikli 21 lõiget 2, kui ta ei tõenda, et kahju ei tulenenud lennuettevõtja või tema töötajate või esindajate hooletusest ega muust süülisest teost või tegevusest.

(12) Ühtsed vastutusmäärad pagasi kadumise, kahjustumise või hävimise ja hilineemisest tuleneva kahju korral, mis kehtivad kõikide reiside puhul, mida ühenduse lennuettevõtjad sooritavad, tagavad nii reisijatele kui ka lennuettevõtjatele lihtsad ja selged reeglid ja võimaldavad reisijatel kindlaks teha, millal on vaja lisakindlustust.

⁽¹⁾ EÜT C 337 E, 28.11.2000, lk 68 ja EÜT C 213 E, 31.7.2001, lk 298.

⁽²⁾ EÜT C 123, 25.4.2001, lk 47.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 5. aprilli 2001. aasta arvamus (EÜT C 21, 24.1.2002, lk 256), nõukogu 19. detsembri 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 58 E, 5.3.2002, lk 8) ja Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2002. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 194, 18.7.2001, lk 38.

⁽⁵⁾ EÜT L 285, 17.10.1997, lk 1.

- (13) Erinevate vastutussüsteemide kohaldamine oma võrkude erinevatel marsruutidel ei oleks ühenduse lennuettevõtjate seisukohast mõistlik ja see ajaks nende reisijaid segadusse.
- (14) On soovitatav õnnetuses kannatanute ja nende ülalpeetavate rahamuresid vahetult pärast õnnetust lühiajaliselt leevendada.
- (15) Montreali konventsiooni artikkel 50 kohustab osalisi tagama, et lennuettevõtjad on piisavalt kindlustatud, kusjuures nimetatud sätte täitmisel on vaja arvesse võtta lennuettevõtjate litsentsimist käsitleva nõukogu 23. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2407/92 ⁽¹⁾ artiklit 7.
- (16) On soovitatav anda igale reisijale põhiteave kehtivate vastutuseeskirjade kohta, et reisijad saaksid enne reisi vajaduse korral hankida lisakindlustuse.
- (17) Käesolevas määruses sätestatud rahasummad on vaja tulevikus läbi vaadata, et võtta arvesse inflatsiooni ja võimalikke muudatusi Montreali konventsioonis sisalduvates vastutusmäärades.
- (18) Kuivõrd Montreali konventsiooni rakendamiseks on vaja täiendavaid eeskirju määrusega (EÜ) nr 2027/97 hõlmamata küsimustes, on selliste eeskirjade kehtestamine liikmesriikide ülesanne,
- a) *lennuettevõtja* — õhuvettevõtja, kellel on kehtiv lennutegevusluba;
- b) *ühenduse lennuettevõtja* — lennuettevõtja, kellel on kehtiv lennutegevusluba, mille liikmesriik on väljastanud määruse (EMÜ) nr 2407/92 kohaselt;
- c) *isik, kellel on õigus hüvitist saada* — reisija või muu isik, kellel on õigus kohaldatava õiguse alusel reisija asemel hüvitist nõuda;
- d) *pagas* — nii registreeritud kui ka registreerimata pagas Montreali konventsiooni artikli 17 lõike 4 tähenduses, kui ei ole sätestatud teisiti;
- e) *SDR* — Rahvusvahelise Valuutafondi määratletud laenueriõiguse ühik;
- f) *Varssavi konventsioon* — rahvusvaheliste õhuvete reeglite ühtlustamise konventsioon, millele kirjutati alla Varssavis 12. oktoobril 1929, või Varssavi konventsioon, nagu seda muudeti Haagis 28. septembril 1955, ja Varssavi konventsiooni täiendav konventsioon, mis sõlmiti Guadalajaras 18. septembril 1961;
- g) *Montreali konventsioon* — Montrealis 28. mail 1999 allkirjastatud rahvusvaheliste õhuvete reeglite ühtlustamise konventsioon.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 2027/97 muudetakse järgmiselt.

1. Pealkiri asendatakse järgmisega:

“Määrus (EÜ) nr 2027/97, 9. oktoober 1997, lennuettevõtja vastutuse kohta reisijate ja nende pagasi õhuvool”

2. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 1

Käesoleva määrusega rakendatakse Montreali konventsiooni asjakohaseid sätteid, mis käsitlevad reisijate ja nende pagasi õhuvete, ja kehtestatakse teatavad lisasätted. Lisaks laiendatakse nende sätete kohaldamisala liikmesriigisisestele õhuvetele.”

3. Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 2

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

2. Käesolevas määruses sisalduvad mõisted, mida ei ole lõikes 1 määratletud, on samaväärsed Montreali konventsioonis kasutatud mõistetega.”

4. Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 3

1. Ühenduse lennuettevõtja vastutuse suhtes, mis on seotud reisijate ja nende pagasiga, kohaldatakse kõiki Montreali konventsiooni asjakohaseid sätteid.

2. Määruse (EMÜ) nr 2407/92 artiklis 7 sätestatud kindlustamiskohustust, kuivõrd see on seotud vastutusega reisijate eest, tõlgendatakse nii, nagu kohustaks see ühenduse lennuettevõtjat olema piisavalt kindlustatud tagamaks, et kõik isikud, kellel on õigus saada hüvitist, saavad kogu summa, millele neil on käesoleva määruse kohaselt õigus.”

5. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 3a

Täiendav summa, mida ühenduse lennuettevõtja võib Montreali konventsiooni artikli 22 lõike 2 kohaselt nõuda, kui reisija on eriliselt teavitanud oma huvist pagasi sihtpunkti

⁽¹⁾ EÜT L 240, 24.8.1992, lk 1.

toimetamise kohta, põhineb tasumääral, mis on seotud veo- ja kindlustuskuludega, mis kõnealuse pagasi puhul lisanduvad vastutusmäära piiresse jääva pagasi vedamise ja kindlustamise kuludele. See tasumäär tehakse reisijatele taotluse korral teatavaks.”

6. Artikkel 4 jäetakse välja.

7. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 5

1. Ühenduse lennuettevõtja peab viivitamata, kuid igal juhul mitte hiljem kui viieteist päeva pärast selle füüsilise isiku kindlakstegemist, kellel on õigus saada hüvitist, tegema ettemaksed, mis katavad vahetud majanduslikud vajadused võrdeliselt kahju suurusega.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, on surma korral ettemakse suuruseks reisija kohta vähemalt 16 000 SDRile vastav summa eurodes.

3. Ettemakse ei tähenda vastutuse tunnustamist ja selle võib ühenduse lennuettevõtja vastutuse alusel hiljem maksuvastavatest summadest maha arvata, kuid see ei kuulu tagasimaksmisele, välja arvatud Montreali konventsiooni artikliga 20 ettenähtud juhtudel või juhul, kui isikul, kes sai ettemakse, ei olnud õigust saada hüvitist.”

8. Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 6

1. Kõik lennuettevõtjad tagavad ühenduses õhuveoteenuse müümisel, et reisijatele tehakse kõikides müügipunktides, sealhulgas telefoni ja Interneti kaudu müümisel kättesaadavaks kokkuvõte, mis sisaldab reisijate ja nende pagasiga seotud vastutust käsitlevaid põhisätteid, sealhulgas kahju hüvitamise nõude esitamise tähtaegu ja teavet pagasit käsitleva erideklaratsioonide esitamise võimaluse kohta. Selle teavitamisnõude täitmiseks kasutavad ühenduse lennuettevõtjad lisas sisalduvat teadet. Sellist kokkuvõtet või teadet ei saa kasutada hüvitamisnõude alusena ega käesoleva määruse või Montreali konventsiooni sätete tõlgendamiseks.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud teavitamisnõudele annavad kõik lennuettevõtjad ühenduses osutatava või ostetava õhuveoteenuse puhul igale reisijale kirjalikult järgmise teabe:

— asjakohase lennu suhtes kehtiv lennuettevõtja vastutuse ülemmäär surma või vigastuse korral, kui selline määr on olemas,

— asjakohase lennu suhtes kehtiv lennuettevõtja vastutuse ülemmäär pagasi hävimise, kadumise või kahjustumise korral ja hoiatus, et ülemmäärast suurema väärtusega pagasist tuleks lennuettevõtjale teatada registreerimisel või et sellise pagasi peaks reisija täielikult kindlustama enne reisi,

— asjakohase lennu suhtes kehtiv lennuettevõtja vastutuse ülemmäär hiline mis põhjustatud kahju korral.

3. Kõikide õhuvedude puhul, mida sooritavad ühenduse lennuettevõtjad, on lõigetes 1 ja 2 sätestatud teavitamisnõuete kohaselt esitatavad ülemmäärad need, mis on kehtestatud käesoleva määrusega, välja arvatud juhul, kui ühenduse lennuettevõtja kohaldab vabatahtlikult suuremaid ülemmäärasid. Kõikide õhuvedude puhul, mida sooritavad ühendusevälised lennuettevõtjad, kehtivad lõiked 1 ja 2 üksnes vedude suhtes, mis suunduvad ühendusse, lähtuvad ühendusest või toimuvad ühenduse piires.”

9. Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 7

Hiljemalt kolme aasta möödudes määruse (EÜ) nr 889/2002 (*) kohaldamise alguspäevast koostab komisjon aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Eelkõige uurib komisjon vajadust muuta Montreali konventsiooni asjakohastes artiklites nimetatud summasid, pidades silmas majanduse arengut ja ICAO kui hoiulevõtja teateid.

(*) EÜT L 140, 30.5.2002, lk 2.”

10. Lisatakse järgmine lisa:

“LISA

Lennuettevõtja vastutus reisijate ja nende pagasi eest

See teadaanne võtab kokku vastutuseeskirjad, mida ühenduse lennuettevõtjad peavad ühenduse õigusaktide ja Montreali konventsiooni kohaselt kohaldama.

Hüvitis surma või vigastuse korral

Vastutus reisija vigastuse või surma korral ei ole rahaliselt piiratud. Kuni 100 000 SDRi suuruse (ligikaudne summa kohalikus vääringus) kahju puhul ei saa lennuettevõtja vaidlustada hüvitamisnõudeid. Sellest määrast suuremate summade puhul saab lennuettevõtja ennast nõude vastu kaitsta, tõestades, et ta ei olnud hooletu ega muul viisil süüdi.

Ettemaksed

Kui reisija saab surma või vigastada, peab lennuettevõtja tegema vahetute majanduslike vajaduste rahuldamiseks ettemakse 15 päeva jooksul selle isiku tuvastamisest, kellel on

õigus saada hüvitist. Surma korral on selle ettemakse suuruseks vähemalt 16 000 SDRi (ligikaudne summa kohalikus vääringus).

Hilinemine reisijateveol

Reisijateveol hilinemise korral vastutab lennuettevõtja kahju eest, välja arvatud juhul, kui ta on võtnud kõik mõistlikud meetmed, et vältida kahju, või kui selliseid meetmeid ei olnud võimalik võtta. Vastutus hilinemise eest reisijateveol piirdub 4 150 SDRiga (ligikaudne summa kohalikus vääringus).

Hilinemine pagasiveol

Pagasiveol hilinemise korral vastutab lennuettevõtja kahju eest, välja arvatud juhul, kui ta on võtnud kõik mõistlikud meetmed, et vältida kahju, või kui selliseid meetmeid ei olnud võimalik võtta. Vastutus hilinemise eest pagasiveol piirdub 1 000 SDRiga (ligikaudne summa kohalikus vääringus).

Pagasi hävimine, kadumine või kahjustumine

Lennuettevõtja vastutus pagasi hävimise, kadumise või kahjustumise eest piirdub 1 000 SDRiga (ligikaudne summa kohalikus vääringus). Registreeritud pagasi puhul vastutab lennuettevõtja isegi siis, kui ta ei ole süüdi, välja arvatud juhul, kui pagas oli vigane. Registreerimata pagasi puhul vastutab lennuettevõtja üksnes süüliselt.

Suuremad ülemmäärad pagasi puhul

Reisija suhtes kehtib suurem vastutuse ülemmäär, kui ta esitab hiljemalt registreerimisel erideklaratsiooni ja maksab täiendavat tasu.

Kaebused pagasi kohta

Pagasi kahjustumisel, hilinemisel, kadumisel või hävimisel peab reisija esitama lennuettevõtjale kirjaliku kaebuse niipea kui võimalik. Registreeritud pagasi kahjustumise korral peab reisija esitama kirjaliku kaebuse seitse päeva ja hilinemise korral 21 päeva jooksul — mõlemal juhul arvates päevast, mil pagas anti reisija käsutusse.

Lepingu sõlminud ja tegeliku lennuettevõtja vastutus

Kui lendu tegelikult sooritav lennuettevõtja ei ole sama kui lepingu sõlminud lennuettevõtja, on reisijal õigus esitada kaebus või kahjunõue ükskõik kummale neist. Kui lennuettevõtja nime ega koodi ei ole piletil märgitud, on selleks lennuettevõtjaks lepingu sõlminud lennuettevõtja.

Kohtumenetluse alustamise tähtaeg

Hagi kahjutasu sissenõudmiseks tuleb esitada kahe aasta jooksul päevast, mil õhusõiduk jõudis või oleks pidanud jõudma sihtpunkti.

Eespool esitatud teabe alus

Eespool esitatud eeskirjad põhinevad 28. mai 1999. aasta Montreali konventsioonil, mida rakendatakse ühenduses määrusega (EÜ) nr 2027/97, muudetud määrusega (EÜ) nr 889/2002, ja liikmesriikide õigusaktidega.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse päevast, mil see jõustub, või päevast, mil Montreali konventsioon jõustub ühenduse suhtes, sõltuvalt sellest, kumb päev saabub hiljem.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. mai 2002

Euroopa Parlamendi nimel
president
 P. COX

Nõukogu nimel
eesistuja
 J. PIQUÉ I CAMPS